

Előszó

Az Alinea Kiadó gondozásában a közelmúltban megjelent Sikeres üzletemberek (Akik a világot mozgatják) könyv mellett immár ikertestvérét is olvashatjuk. Igen, ikertestvérét mert hiszen az Akik a világot mozgatják cím mellé került most az Üzleti gondolkodók. A két könyvet persze nem igazán a cím tartja össze, ha így lenne, nem tartanám érdemesnek, hogy kitérjek rá.

Sokkal többről van szó arról, hogy az üzleti gyakorlat és az azt megalapozó elmélet kéz a kézben járnak, együtt képeznek egészet mind intellektuális szempontból, mind pedig az üzleti valóság oldaláról nézve. Aki nem hiszi, járjon utána – de az e könyvben kiemelt gondolkodók jóval több mint fele életének jelentős részében gyakorlati üzleti tevékenységet végzett. Termelővállalattól tanácsadó cégig sokféle munkakörben dolgoztak, s ez igencsak meglátszik munkásságukban, ahogyan ez a könyvben is megjelenik.

Érdekes lenne alapos tartomelemzéssel összevetni a két könyvet. Ezt (még) nem tettem meg, de az alapos átolvasás is elég volt arra, hogy megtaláljam a párhuzamokat a sikert elért vállalatvezetők, valamint az üzleti élet szabályosságait, sikerkritériumait elemző gondolkodók tematikája között. A stratégiai gondolkodás, a vezetői képességek, a motiválás feladatai vagy a minőség kérdése mindkét könyv tematikájában központi szerepet foglal el, s lehetne mélyebbre menni az analógiákban.

Van azonban e könyvnek önálló tanulsága is. A megidézett gondolkodók életműve hosszú időt ölel át, természetesen a XX. századdal a középpontban. E században az üzleti világról, a vállalatról, a menedysmentgondolkodásról alkotott kép teljesen átalakult. A tömegtermelés elterjedése, az ezt elősegítő modernizálódó technika, az egyre fokozódó, végül globálissá váló verseny egyre nagyobb követelményeket támasztott az üzleti világ irányítói felé, akiknek fokozódó szükségük volt (és van) arra, hogy munkájukban, közvetve vagy közvetlenül, kutatási eredményeket is felhasználjanak. A kötetben szereplő elméletek elsöprő többsége nem íróasztalok mellett, hanem empirikus kutatásokra támaszkodva született meg. Az üzleti világ alighanem az emberi tevékenységek legmozgékonyabb, leggyakrabban változó szférája. Az a kutató, aki nem tart lépést a gyakorlati üzleti világ fejlődésével, aligha tud érvényeset

mondani. Sőt a tudománytörténeti művekben is gyakran megjelenik az a gondolat, hogy az üzleti elméletek, kutatások lényegében inkább követik, semmint megalapozzák az üzleti világban végbemenő változásokat. Fontos szerepük van ugyan a gyakorlat fejlődésében is, hiszen a tapasztalatok magyarázatával, a siker vagy balsiker okainak feltárásával megalapozzák a „legjobb gyakorlat”-nak, ha nem is a megjelenését, de a terjedését.

A gyakorlati tapasztalatok ilyen jelentőségének hangsúlyozása mellett természetesen nem tekinthetjük véletlennek azt, hogy a kötetben szereplő kutatók túlnyomó többsége a nevét igazán megörökítő, leginkább feltűnést keltő könyvét általában 40-50 éves kora között alkotta, amikor már állt mögötte kellő tapasztalat is. Sokan vannak persze, akik aztán hasonlóan fontos művekkel folytatták.

Bár a könyv eredeti változatának kiadója angol, s így vélhetően nem vádolható elfogultsággal az amerikai gondolatvilág mellett, mégis azt látjuk, hogy a vezető menedzsmentgondolkodók nagy többsége vagy eleve amerikai, vagy az Egyesült Államokban teljesedett ki a karrierje. Ez nem meglepő, hiszen a legtöbb más tudományterületen is hasonló a helyzet. Elgondolkodtató azonban, hogy miként hat ez a napjainkban sokat emlegetett felzárkózási kísérletre Európa vagy Délkelet-Ázsia részéről. Feltétlenül fejlődünk kell az innovatív gondolkodásban is, ha az előretörést komolyan gondoljuk.

Ez a könyv segít bennünket a gondolkodásban. Rendkívül sok izgalmas kutatási eredménnyel ismerttet meg, a legtöbb esetben bemutatva az eredmények hátterét is. Melegen ajánlom mind üzletembereknek, mind kutatóknak, diákoknak.

2009. november

Chikán Attila